

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 14. syyskuuta 2023
(OR. en)

12850/23

LIMITE

SCHENGEN 44
COMIX 401
SCH-EVAL 190
ENV 971

ILMOITUS

Lähettiläjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Ed. asiak. nro:	10689/23 + ADD 1 + ADD 2 + ADD 3; 12544/23 + ADD 1
Asia:	AECCSC:n (Asociația pentru Energie Curată și Combaterea Schimbărilor Climaticen) esittämä Århus-asetuksen osaston IV mukainen sisäistä uudelleentarkastelua koskeva pyyntö – Vastausluonnos Århusin yleissopimuksen määräysten soveltamista koskevan asetuksen (EY) N:o 1367/2006 10 artiklan mukaiseen sisäistä uudelleentarkastelua koskevaan pyyntöön, joka koskee 8.–9. joulukuuta 2022 pidetyn oikeus- ja sisäasioiden neuvoston tuloksia ja etenkin Schengenin säännösten määräysten täysimääräistä soveltamista Bulgarian tasavallassa ja Romaniassa koskevan neuvoston päätösehdotuksen väitettyä hyväksymättä jättämistä

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä vastausluonnos asiakohdassa mainittuun pyyntöön.

Neuvoston vastaus Århusin yleissopimuksen määräysten soveltamista koskevan asetuksen (EY) N:o 1367/2006 10 artiklan mukaiseen sisäistä uudelleentarkastelua koskevaan pyyntöön, joka koskee 8.–9. joulukuuta 2022 pidetyn oikeus- ja sisäasioiden neuvoston tuloksia ja etenkin Schengenin säännöstön määräysten täysimääräistä soveltamista Bulgarian tasavallassa ja Romaniassa koskevan neuvoston päätösehdotuksen väitettyä hyväksymättä jättämistä

Tässä vastauksessa esitetään neuvoston päätös siviilioikeudellisen STOICA & Asociații -yhtiön edustaman Asociația pentru Energie Curată și Combaterea Schimbărilor Climatice -yhteisön, jäljempänä 'AECCSC', 17. toukokuuta 2023 esittämästä ”sisäistä uudelleentarkastelua koskevasta pyynnöstä, joka koskee oikeus- ja sisäasioiden neuvoston istunnossa 8.–9. joulukuuta 2022 tehtyä päätöstä olla hyväksymättä Schengenin säännöstön määräysten täysimääräistä soveltamista Bulgarian tasavallassa ja Romaniassa koskevaa neuvoston päätösehdotusta”, jäljempänä 'pyyntö'.

Päätöksessä selitetään, miksi neuvosto katsoo huolellisesti perusteluja tarkasteltuaan, että uudelleentarkastelupyyntöä ei voida ottaa tutkittavaksi. Tässä kolmeen osaan jaetussa vastauksessa käsitellään ainoastaan sitä, miksi pyyntöä ei oteta tutkittavaksi.

1. Tausta

Edellytykset Bulgarian ja Romanian osallistumiselle Schengenin säännöstöön vahvistetaan Bulgarian tasavallan ja Romanian liittymisehdoista vuonna 2005 tehdyn asiakirjan¹, jäljempänä 'liittymisasiakirja', 4 artiklassa.

¹ Asiakirja Bulgarian tasavallan ja Romanian liittymisehdoista ja niiden sopimusten mukautuksista, joihin Euroopan unioni perustuu (EUVL L 157, 21.6.2005, s. 203).

Liittymisasiakirjan 4 artiklan 1 kohdassa säädetään, että liitteessä II luetellut Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitettyllä pöytäkirjalla (Schengen- pöytäkirja) osaksi Euroopan unionia sisällytetyn Schengenin säännöstön määräykset ja Schengenin säännöstöön perustuvat tai muutoin siihen liittyvät säädökset sekä muut ennen liittymispäivää annetut tällaiset säädökset ovat Bulgariaa ja Romaniaa sitovia ja niitä sovelletaan niissä liittymispäivästä alkaen.

Bulgarian tasavallan ja Romanian vuoden 2005 liittymisasiakirjan 4 artiklan 2 kohdan mukaan Schengenin säännöstön määräyksiä, joihin ei viitata kyseisen liittymisasiakirjan 4 artiklan 1 kohdassa, sovelletaan näissä kummassakin maassa asiaa koskevan neuvoston päätöksen nojalla vasta sen jälkeen, kun sovellettavien Schengenin arviointimenettelyjen mukaisesti on varmistettu, että tarvittavat edellytykset asianomaisen Schengenin säännöstön kaikkien osien soveltamiseksi ovat täyttyneet kyseisissä jäsenvaltioissa.

Edellä mainitun 4 artiklan 2 kohdan mukaan neuvosto tekee päätöksensä Euroopan parlamenttia kuultuaan niiden jäsenvaltioiden hallituksia edustavien jäsentensä, joiden osalta tässä kohdassa tarkoitetut määräykset on jo pantu täytäntöön, ja sen jäsenvaltion hallituksen edustajan, jonka osalta kyseiset määräykset on määrä panna täytäntöön, yksimielisellä päätöksellä.

Tällainen päätös mahdollistaa tarkastusten poistamisen Bulgarian ja Romanian vastaisilta sisärajoilta ja sen, että luetteloa vuoden 2005 liittymisasiakirjan 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuista Schengenin säännöstön jäljellä olevista määräyksistä, jotka liittyvät erottamattomasti tarkastusten poistamiseen sisärajoilta, on sovellettava Bulgariaan ja Romaniaan niiden keskinäisissä suhteissa ja niiden suhteissa Schengenin säännöstöä täysimääräisesti soveltaviin jäsenvaltioihin sekä Islantiin, Liechtensteinin ruhtinaskuntaan, Norjan kuningaskuntaan ja Sveitsin valaliittoon.

Ottaen huomioon Bulgarian tasavallan ja Romanian vuoden 2005 liittymisasiakirjan ja erityisesti sen 4 artiklan 2 kohdan oikeus- ja sisäasioiden neuvosto käsitteli istunnossaan 8.–9. joulukuuta 2022 ehdotusta neuvoston päätökseksi Schengenin säännöstön täysimääräisestä soveltamisesta Bulgariassa ja Romaniassa, jäljempänä 'ehdotus neuvoston päätökseksi', ja äänesti siitä. Ehdotus neuvoston päätökseksi ei saanut liittymisasiakirjassa edellytettyä yksimielistä tukea neuvostossa. Näin ollen neuvosto ei voinut hyväksyä ehdotusta neuvoston päätökseksi.

Neuvostossa käydään parhaillaan neuvotteluja Schengenin säännösten täysimääräisestä soveltamisesta Bulgariaan ja Romaniaan, jotta voitaisiin saavuttaa liittymisasiakirjassa edellytetty yksimielisyys ja hyväksyä päätös Schengenin säännösten täysimääräisestä soveltamisesta Bulgariassa ja Romaniassa.

2. Pyynnön käsittely

AECCSC pyysi 17. toukokuuta 2023 toimittamassaan pyynnössä ”*neuvostoa tarkastelemaan uudelleen 8.–9. joulukuuta 2022 pidetyssä oikeus- ja sisäasioiden neuvoston kokoonpanossa tekemäänsä päätöstä sen varmistamiseksi, että se on ympäristölainsäädännön mukainen*” (pyynnön 86 kohta) tiedon saatavuutta, yleisön osallistumista päätöksentekoon sekä oikeuden saatavuutta ympäristöasioissa koskevan Århusin yleissopimuksen määräysten soveltamisesta unionin toimielimiin ja elimiin annetun asetuksen (EY) N:o 1367/2006, jäljempänä ’Århus-asetus’,² 10 artiklan perusteella.

Neuvosto katsoo seuraavien seikkojen perusteella, että pyyntöä ei voida ottaa tutkittavaksi useista eri syistä: i) AECCSC:n uudelleentarkastelupyynnön kohteena ei ole Århus-asetuksessa tarkoitettu ’hallintotoimi’ eikä ’hallinnollinen laiminlyönti’; ii) AECCSC ei esittänyt uudelleentarkastelupyyntöä Århus-asetuksen 10 artiklassa säädetyissä määräajoissa; iii) AECCSC ei täytä Århus-asetuksen 11 artiklan mukaisia sisäistä uudelleentarkastelua koskevan pyynnön esittämislle asetettuja edellytyksiä.

i) Siksi Schengenin säännösten täysimääräistä soveltamista Bulgariaan ja Romaniaan koskevan päätösehdotuksen hyväksymättä jättämistä oikeus- ja sisäasioiden neuvoston istunnossa 8.–9. joulukuuta 2022 ei voida pitää asetuksen (EY) N:o 1367/2006 2 artiklan 1 kohdan g alakohdassa tarkoitettuna hallintotoimena tai h alakohdassa tarkoitettuna hallinnollisena laiminlyöntinä.

² [EUR-Lex – 32006R1367 – EN - EUR-Lex \(europa.eu\).](https://eur-lex.europa.eu/lexuri/ui.do?uri=CELEX:32006R1367:EN)

- a. *Neuvoston päätösehdotuksen hyväksymättä jättämistä ei voida pitää Århus-asetuksessa tarkoitettuna 'hallintotoimena'.*

Asetuksen (EY) N:o 1367/2006 2 artiklan 1 kohdan g alakohdan mukaan hallintotoimella tarkoitetaan ”mitä tahansa unionin toimielimen tai elimen antamaa muuta kuin lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävää säädöstä, jolla on oikeusvaikutuksia ja ulkoisia vaikutuksia ja joka sisältää säännöksiä, jotka voivat olla ristiriidassa 2 artiklan 1 kohdan f alakohdassa tarkoitetun ympäristölainsäädännön kanssa”.

Pyynnössä viitataan ”neuvoston päätökseen olla hyväksymättä päätösehdotusta (20 kohta, kursivointi lisätty) ja ”neuvoston päätökseen hylätä äänestyksellä päätösehdotuksen hyväksyminen” (24 kohta – kursivointi lisätty).

Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan Århus-asetuksen mukaista ’hallintotoimen’ käsitettä on tulkittava SEUT 263 artiklassa tarkoitetun tuomioistuinvalvonnan alaisen toimen määritelmän pohjalta.³

Neuvosto ei kiistä esitettyä näkemystä, jonka mukaan neuvoston päätös Schengenin säännösten täysimääräisestä soveltamisesta Bulgariassa ja Romaniassa ei ole lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävä säädös.

Neuvosto katsoo, että sen liittymisasiakirjassa määrätyn äänestysäännön mukaisesti suorittama äänestys on oikeudellinen keino, joka johtaa neuvoston päätösehdotuksen hyväksymiseen tai hyväksymättä jättämiseen. Asetuksessa (EY) N:o 1367/2006 annetun määritelmän perusteella neuvosto katsoo kuitenkin, että se, ettei se voinut saavuttaa liittymisasiakirjan 4 artiklan 2 kohdassa edellytettyä yksimielisyyttä päätöksen hyväksymiseksi, ei ole Århus-asetuksessa tarkoitettu hallintotoimi.

³ Asia T-9/19, *ClientEarth v. Euroopan investointipankki (EIP)*, EU:T:2021:42, vahvistettu yhdistetyissä asioissa C-212/21 P ja C-223/21 P, *EIP v. ClientEarth*, EU:C:2023:546. Lisäksi hallintotoimen ’oikeusvaikutusten ja ulkoisten vaikutusten’ käsitettä on tulkittava SEUT 263 artiklassa tarkoitetun kannekelpoisen toimen käsitteen pohjalta. Tämä tarkoittaa sitä, että kyseistä käsitettä on tulkittava SEUT 263 artiklan ensimmäisessä kohdassa tarkoitetun ”säädösten, joiden tarkoituksena on tuottaa oikeusvaikutuksia suhteessa kolmansiin osapuoliin” käsitteen mukaisesti. Sen mukaan ulkopuolelle jäävät lähtökohtaisesti säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia ainoastaan sen unionin toimielimen, elimen tai laitoksen sisällä, joka on hyväksynyt ne, ja joilla ei tuoteta oikeuksia tai velvollisuuksia suhteessa kolmansiin osapuoliin.

Lisäksi neuvosto huomauttaa, että se ei ole keskustellut ehdotuksesta ”hylätä” päätösehdotus eikä tehnyt päätöstä hyväksymisen ”hylkäämisestä”. Hyväksymättä jättäminen johtuu ainoastaan siitä, että neuvostossa ei päästy yksimielisyyteen. Tällaista ”*päätöstä hyväksymisen hylkäämisestä*” (pyynnön 24 kohta) ei ole olemassa, eikä neuvosto ole koskaan ottanut kantaa asiaan.

Kyseessä oleva neuvoston päätösehdotuksen hyväksymättä jättäminen johtui siitä, että hyväksymisen edellyttämää yksimielisyyttä ei saavutettu neuvostossa 8.–9. joulukuuta 2022 pidetyssä äänestyksessä. Vaaditun yksimielisyyden saavuttamatta jättäminen tarkoittaa pelkästään, ettei päätöstä hyväksytty.

Tämän äänestyksen jälkeen neuvosto ei ole toteuttanut toimenpiteitä tai tehnyt päätöksiä, joista voitaisiin nostaa kanne SEUT 263 artiklan nojalla ja siten tarkastella uudelleen Århus-asetuksen nojalla.

Vastaavasti neuvoston antamaa lausumaa tai äänestyselitystä, jonka mukaan äänestys ei johtanut päätöksen hyväksymiseen vaadittavaan yksimielisyyteen, **ei voida pitää kannekelpoisena toimena tai Århus-asetuksessa tarkoitettuna uudelleentarkasteltavana toimena, koska se on ainoastaan selostus neuvoston jäsenten antamista äänistä ja äänestystuloksesta.**

Oikeus- ja sisäasioiden neuvostossa 8.–9. joulukuuta 2022 pidetyssä äänestyksessä **ei saatu päätökseen prosessia, jonka myötä Schengenin säännöstöä voidaan soveltaa täysimääräisesti Bulgariaan ja Romaniaan.** Asiasta voidaan äänestää uudestaan neuvostossa. Neuvostossa jatketaan neuvotteluja Schengenin säännöstön täysimääräisestä soveltamisesta Bulgariaan ja Romaniaan, jotta voitaisiin löytää vaadittu yksimielisyys ja hyväksyä päätös Schengenin säännöstön täysimääräisestä soveltamisesta kyseiseen kahteen jäsenvaltioon.

Edellä esitetyn perusteella neuvosto katsoo, että pyyntöä ei voida ottaa tutkittavaksi, koska neuvoston päätösehdotuksen hyväksymättä jättämistä taikka neuvoston pääsihteeristön toteamaa yksimielisen äänestystuloksen puuttumista ei voida pitää Århus-asetuksessa tarkoitettuna hallintotoimena.

- b. *Neuvoston päätöksen hyväksymättä jättämistä ei voida pitää Århus-asetuksessa tarkoitettuna hallinnollisena laiminlyöntinä.*

Asetuksen (EY) N:o 1367/2006 2 artiklan 1 kohdan h alakohdan mukaan hallinnollisella laiminlyönnillä tarkoitetaan ”sitä, että unionin toimielin tai elin on jättänyt antamatta muun kuin lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävän säädöksen, jolla on oikeusvaikutuksia ja ulkoisia vaikutuksia, jos tällainen toimimatta jättäminen voi olla ristiriidassa 2 artiklan 1 kohdan f alakohdassa tarkoitetun ympäristölainsäädännön kanssa”.

Neuvosto korostaa **ensinnäkin**, että liittymisasiakirjassa ei ole määräystä, jossa määriteltäisiin määräaika Schengenin säännösten täysimääräistä soveltamista Bulgariassa ja Romaniassa koskevan neuvoston päätöksen hyväksymiselle.

Neuvosto totesi 9. kesäkuuta 2011 antamissaan päätelmissä⁴, jotka se hyväksyi liittymisasiakirjan 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen, että Bulgaria ja Romania ovat täyttäneet tarvittavat edellytykset Schengenin säännösten kaikkien osien soveltamiseksi. Edellä mainitun 4 artiklan 2 kohdan mukaan tätä oli kuitenkin pidettävä ainoastaan väliaikaisena vaiheena kohti täysimääräistä täytäntöönpanoa, ja asia on vahvistettava yksimielisesti annetulla oikeudellisesti sitovalla säädöksellä.

Toiseksi neuvosto toteaa, että vaikka sen on työjärjestyksensä mukaisesti sisällytettävä kaikki sille osoitetut ehdotukset istuntojensa esityslistalle, tällainen sisällyttäminen ei millään tavoin velvoita neuvostoa hyväksymään kyseistä ehdotusta. Neuvoston jäsenillä on suvereeni oikeus esittää oman jäsenvaltionsa puolesta sen kanta äänestämällä neuvoston hyväksyttäviksi annetuista säädösehdotuksista.

Näin ollen neuvosto katsoo, että pyyntöä ei voida ottaa tutkittavaksi, koska neuvoston päätösehdotuksen hyväksymättä jättäminen ei ole Århus-asetuksessa tarkoitettu hallinnollinen laiminlyönti.

⁴ Ks. ST 9167/4/11 (Bulgaria) ja ST 9166/4/11 (Romania).

- c. *Neuvosto katsoo **joka tapauksessa**, että päätöksen hyväksymättä jättäminen ei ole millään tavoin ristiriidassa Århus-asetuksen 2 artiklan 1 kohdan f alakohdassa tarkoitetun ympäristölainsäädännön kanssa.*

Århus-asetuksen 1 artiklan 1 kohdassa määritellään asetuksen tavoite seuraavasti:

”Tämän asetuksen tavoitteena on edistää tiedon saatavuutta, yleisön osallistumista päätöksentekoon sekä oikeuden saatavuutta ympäristöasioissa koskevan Yhdistyneiden Kansakuntien Euroopan talouskomission yleissopimuksen, jäljempänä ’Århusin yleissopimuksen’, mukaisten velvoitteiden täytöntöönpanoa antamalla säännökset yleissopimuksen määräysten soveltamisesta unionin toimielimiin ja elimiin erityisesti (...)
d) mahdollistamalla oikeuden saatavuus ympäristöasioissa unionin tasolla tässä asetuksessa säädettyjen edellytysten mukaisesti (korostus lisätty).

Tässä yhteydessä Århus-asetuksen 2 artiklan 1 kohdan f alakohdassa määritellään ’ympäristölainsäädäntö’ seuraavasti:

”unionin lainsäädäntöä, jolla sen oikeusperustasta riippumatta myötävaikutetaan seuraavien unionin ympäristöpolitiikan tavoitteiden saavuttamiseen SEUT:n mukaisesti: ympäristön laadun säilyttäminen, suojeleminen ja parantaminen, ihmisten terveyden suojeleminen, luonnonvarojen harkittu ja järkevä käyttö ja sellaisten toimenpiteiden edistäminen kansainvälisellä tasolla, joilla puututaan alueellisiin tai maailmanlaajuisiin ympäristöongelmiin”.

Kun näitä säännöksiä luetaan yhdessä, on selvää, että Århus-asetuksen tavoitteena on varmistaa oikeuden saatavuus yleisöön kuuluville sen uudelleentarkastelemiseksi, ovatko tietyt toimet – tai niiden laiminlyönti – ympäristönsuojelua koskevan unionin oikeuden säännösten vastaisia.

Tästä syystä yleisöön kuuluvilla on oikeus esittää uudelleentarkastelupyynnö vain, jos he täyttävät Århus-asetuksen 11 artiklassa säädetty edellytykset.

Kuten jäljempänä selvitetään tarkemmin, oikeus pyytää uudelleentarkastelua rajoittuu toimijoihin, joilla on lakisääteinen intressi ympäristön säilyttämiseen ja suojelemaan, kuten kansalaisjärjestöt, tai yksityishenkilöihin, joiden oikeuksia loukataan, tai yleisöön kuuluviin, jotka voivat osoittaa, että asia koskee ympäristön laadun säilyttämiseen, suojelemaan ja parantamiseen liittyvää yleistä etua, edellyttäen, että he noudattavat lainsäädännössä säädettyä määrällistä kynnysarvoa, jolla varmistetaan, että pyynnöt esittää yleistä etua edustava riittävä otos.

Tämä uudelleentarkastelupyynnön esittämistä koskevan oikeuden henkilöllisen soveltamisalan rajoittaminen vastaa Århus-asetuksen tavoitetta varmistaa, että toimen tai laiminlyönnin uudelleentarkastelu rajoittuu nimenomaisesti ympäristöalaaan tiedon saannista, yleisön osallistumisoikeudesta päätöksentekoon sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeudesta ympäristöasioissa tehdyn Yhdistyneiden kansakuntien Euroopan talouskomission (UNECE) yleissopimuksen, jäljempänä 'Århusin yleissopimus', perusteella, sillä siinä ei määrätä yleisestä asiavaltuutuksesta (*actio popularis*).

AECCSC viittaa pyynnön 39–42 kohdassa kielteisiin ympäristövaikutuksiin, jotka ovat yhteydessä siihen, että Schengenin säännöstöä ei sovelleta kaikilta osin Bulgariaan ja Romaniaan.

Neuvosto katsoo, että millä tahansa alalla annettavilla unionin säädöksillä voi olla ympäristöjalanjälki. Neuvosto katsoo, että näin laaja tulkinta mahdollisista ympäristövaikutuksista, jotka johtuvat siitä, että ehdotusta neuvoston päätökseksi ei hyväksytty oikeus- ja sisäasioiden neuvostossa 8.–9. joulukuuta 2022, merkitsisi Århus-asetuksen 10 artiklassa säädetyn sisäisen uudelleentarkastelumenettelyn kirjaimen ja hengen ekstrapolointia, jos neuvostolle voitaisiin toimittaa tällaisia pyyntöjä ympäristölainsäädännön rikkomiseen vedoten.

Äänestyksessä oli kyse ehdotuksesta neuvoston päätökseksi, joka koskee Schengenin säännöstön täysimääräistä soveltamista Bulgariaan ja Romaniaan liittymisasiakirjan 4 artiklan 2 kohdan mukaisesti, eikä se liity mihinkään Århus-asetuksen mukaisiin ympäristölainsäädäntöön liittyviin säännöksiin. Sen, että Bulgaria ja Romania eivät ole panneet Schengenin säännöstöä täysimääräisesti täytäntöön, ja ympäristölle aiheutuneiden väitettyjen seurausten välillä ei ole suoraa yhteyttä.

Näin ollen neuvosto katsoo, että pyyntöä ei voida ottaa tutkittavaksi, koska neuvoston päätösehdotuksen hyväksymättä jättäminen ei ole ristiriidassa Århus-asetuksessa tarkoitetun ympäristölainsäädännön kanssa.

ii) Pyyntöä ei esitetty Århus-asetuksen 10 artiklassa säädettyssä määräajassa

Asetuksen (EY) N:o 1367/2006 10 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa: ”Tällainen [sisäistä uudelleentarkastelua koskeva] pyyntö on tehtävä kirjallisesti kahdeksan viikon kuluessa hallintotoimen toteuttamisesta, siitä ilmoittamisesta tai sen julkaisemisesta sen mukaan, mikä niistä on ajankohdaltaan myöhäisin, tai väitetyn hallinnollisen laiminlyönnin tapauksessa kahdeksan viikon kuluessa ajankohdasta, jolloin hallintotoimi olisi pitänyt tehdä. Pyyntöön on esitettävä perusteet uudelleentarkastelulle.”

Ensinnäkin neuvosto muistuttaa, että se, että ehdotusta neuvoston päätökseksi ei hyväksytty oikeus- ja sisäasioiden neuvostossa 8. ja 9. joulukuuta 2022, ei ole Århus-asetuksessa tarkoitettu hallintotoimi tai hallinnollinen laiminlyönti. Näin ollen pyyntöä ei voida ottaa tutkittavaksi. Täydellisyyden vuoksi neuvosto katsoo, että pyyntöä ei voida ottaa tutkittavaksi myöskään siksi, että Århus-asetuksen 10 artiklan mukaista määräaikaa ei ole noudatettu.

Neuvosto huomauttaa **ensinnäkin**, että AECCSC väittää saaneensa kuulla ”22. maaliskuuta 2023 neuvoston päätöksestä olla hyväksymättä päätösehdotusta” (pyynnön 20 kohta). Todellisuudessa 22. maaliskuuta 2023 oli päivä, jona neuvosto toimitti Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi annettuun asetukseen (EY) N:o 1049/2001⁵ perustuvan pyynnön johdosta AECCSC:lle jäljennöksen neuvoston istunnon pöytäkirjan lisäyksestä⁶ vastauksena sen pyyntöön. Kyseessä on erityinen menettely, joka on täysin riippumaton päätöksen hyväksymättä jättämisestä väitetysti aiheutuvista oikeusvaikutuksista.

Oikeus tutustua pyydettyihin asiakirjoihin on näin ollen täysin erillinen menettely, jolla neuvosto on täyttänyt asetuksen 1049/2001 mukaisen velvoitteensa. Sillä ei ole Århus-asetuksessa tarkoitettua julkaisemisen tai ilmoittamisen asemaa.

⁵ [EUR-Lex – 32001R1049 – FI – EUR-Lex \(europa.eu\)](#), EUVL L 145, 31.5.2001 s. 43.

⁶ Asiakirja 15877/1/22/ADD REV 1.

Toiseksi ja edellä esitetyn näkemyksen mukaisesti neuvostolla ei ollut velvollisuutta julkaista tai ilmoittaa 8.–9. joulukuuta 2022 kokoontuvassa oikeus- ja sisäasioiden neuvostossa neuvoston päätösehdotuksen hyväksymättä jättämisestä samalla tavalla kuin jos päätös olisi hyväksytty. Neuvosto korostaa, että äänestystulokset olivat julkisia 8.–9. joulukuuta 2022 pidetyn oikeus- ja sisäasioiden neuvoston istunnon päätyttyä. Tästä päivästä lähtien on katsottava, että neuvoston päätösehdotuksen hyväksymättä jättäminen on saatettu yleisön tietoon, sillä äänestyksen tulos oli julkisesti saatavilla ja siitä oli tiedotettu lehdistötiedotteella. Tämän lisäksi lehdistötilaisuudet julkaistiin samana päivänä neuvoston verkkosivustolla⁷.

Lisäksi AECCSC:n esittämä tulkinta olisi vastoin Århus-asetuksen henkeä, kun sitä tulkitaan Århusin yleissopimuksen pohjalta, sillä asetuksen tarkoituksena on antaa kansalaisyhteiskunnalle ja yleisöön kuuluville tehokkaat takeet oikeuden saatavuudesta ympäristöasioissa annetuissa määräajoissa.

Lopuksi neuvosto toistaa, että tiedot neuvoston päätöksen hyväksymättä jättämisestä olivat julkisia 9. joulukuuta 2022 alkaen. Näin ollen neuvosto katsoo, että jos kyseisenä päivänä olisi annettu säädös – mitä ei tapahtunut – 10 artiklassa säädetty määräaika olisi alkanut kulua kyseisestä päivästä. Sen vuoksi uudelleentarkastelupyynnön määräaika umpeutui 3. helmikuuta 2023. Koska pyyntö esitettiin 17. toukokuuta 2023, Århus-asetuksen 10 artiklan mukainen määräaika ehti umpeutua.

Näin ollen pyyntöä ei voida ottaa tutkittavaksi myöskään tästä syystä.

⁷ [Lehdistötilaisuus \(sisäasiat\) – Osa 2 \(europa.eu\)](#): Tšekin ensimmäinen varapääministeri ja sisäministeri Vít RAKUŠAN lehdistötilaisuudessa Brysselissä 8. joulukuuta 2022 pidetyn oikeus- ja sisäasioiden neuvoston (sisäasiat) jälkeen.
[Lehdistötilaisuus \(sisäasiat\) – Osa 3 \(europa.eu\)](#): sisäasioista vastaava Euroopan komission jäsen Ylva JOHANSSON lehdistötilaisuudessa Brysselissä 8. joulukuuta 2022 pidetyn oikeus- ja sisäasioiden neuvoston (sisäasiat) jälkeen.
[Oikeus- ja sisäasioiden neuvosto – Neuvosto \(europa.eu\)](#): julkaistu neuvoston verkkosivustolla Brysselissä 8. joulukuuta 2022 pidetyn oikeus- ja sisäasioiden neuvoston (sisäasiat) jälkeen.

iii) AECCSC ei täytä Århus-asetuksen 11 artiklan 1 kohdan b, c ja d alakohdassa säädettyjä vaatimuksia

Århus-asetuksen 11 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Valtioista riippumattomalla järjestöllä on oikeus pyytää 10 artiklan mukaista sisäistä uudelleentarkastelua edellyttäen, että

- a) se on riippumaton voittoa tavoittelematon oikeushenkilö jonkin jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön tai käytännön nojalla;*
- b) sen ensisijaisena ilmoitettuna tavoitteena on edistää ympäristönsuojelua ympäristölainsäädännön puitteissa;*
- c) se on ollut olemassa yli kahden vuoden ajan ja se pyrkii aktiivisesti b alakohdassa tarkoitettuun tavoitteeseen;*
- ”d) sisäistä uudelleentarkastelua koskevan pyynnön aihe kuuluu sen tavoitteen ja toimialan piiriin. [...]”*

Neuvosto ei kiistä sitä, että AECCSC on riippumaton voittoa tavoittelematon oikeushenkilö jonkin jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön tai käytännön nojalla. Neuvosto katsoo kuitenkin, että AECCSC ei täytä 11 artiklan b, c ja d alakohdassa esitettyjä vaatimuksia seuraavissa kohdissa esitetyistä syistä.

Ensinnäkään AECCSC ei täytä 11 artiklan 1 kohdan b alakohdan vaatimusta, jonka mukaan valtioista riippumattoman järjestön *”ensisijaisena ilmoitettuna tavoitteena on edistää ympäristönsuojelua ympäristölainsäädännön puitteissa”*.

AECCSC:n perussäännön⁸ II luvun 4 artiklassa, jonka otsikko on *”Yhteisön tavoitteet”*, korostetaan, että *”yhteisön tavoitteena on tukea ja kehittää innovatiivisia teknologisia ratkaisuja ja toimia ympäristön, energian ja infrastruktuurin alalla Romaniassa/Euroopassa, edistää innovointia ja yhteistyötä sekä tarjota asiantuntemusta puhtaasti energian, ympäristön ja ilmastonmuutoksen alalla. Se myös tukee ja edistää asiaankuuluvia investointeja paikallisella, alueellisella ja kansallisella tasolla ympäristölainsäädännön mukaisesti sekä laatii asiaa koskevia tutkimuksia ja raportteja.”*

⁸ Asiakirja 10689/23, pyynnön liite 2.

AECCSC:n perussäännön 5 artiklassa määrätään seuraavaa:

”Yhteisön tavoitteet ja tärkeimmät keinot niiden saavuttamiseksi ovat seuraavat:

- a. Edistää *innovatiivisia ratkaisuja ja puhtaita teknologioita kaikilla talouden aloilla Romaniassa ja Euroopan unionissa*;
 - b. Parantaa *kilpailukykyä ja taloudellista kehitystä tutkimuksen, osaamisen ja innovoinnin pohjalta*;
 - c. Edistää *resurssien tehokasta ja kestävää käyttöä*;
 - d. Edistää *kestävää talouskasvua siirtymällä määrätietoisesti kohti vähähiilistä taloutta ja kilpailukykyistä teollisuutta*;
 - e. *parantaa energiatehokkuutta sekä hyödyntää uusiutuvia ja epätavallisia energialähteitä*; [...]
- (korostus lisätty).

Neuvosto huomauttaa, että yhdistyksen ensisijainen tavoite on ainoastaan taloudellinen ja kaupallinen, ja sillä pyritään tukemaan aloitteita, joilla edistetään ympäristölainsäädännön paremmin huomioon ottavia uusia energialähteitä. Kuten yhteisön perussäännössä selvästi täsmennetään, yhteisön tavoitteet perustuvat kasvuun, kilpailukykyyn ja kaupallisiin etuihin kasvavalla alalla. Joskin yhteisön perussäännön artikloissa mainitaan ympäristötavoitteet, maininnat ovat ainoastaan liitännäisiä ja toissijaisia. Siksi ei voida katsoa, että ”yhteisön ensisijaisena ilmoitettuna tavoitteena on edistää ympäristönsuojelua ympäristölainsäädännön puitteissa”. Kaikista AECCSC:n toimittamista asiakirjoista ja liitteistä käy ilmi ainoastaan tavoite toimia ”uusien energialähteiden edistämiseksi” eikä niinkään aitojen ympäristönsuojelullisten aloitteiden ja toimien hyväksi.

Lisäksi AECCSC:n muodostamat kumppanuudet näyttävät tukevan neuvoston näkemystä, jonka mukaan yhteisön tavoitteet ovat ensisijaisesti taloudellisia ja kaupallisia. Yhteisö osoittaa selvästi olevansa lähellä energiapalveluja tuottavaa *Federația Asociațiilor Companiilor de Utilități din Energie* -järjestöä, jäljempänä 'ACUE', jota voidaan pitää edunvalvontajärjestönä. Kyseinen järjestö kuvaa itseään ”*viranomaisten ja liiketoimintaympäristön aktiiviseksi vuoropuhelukumppaniksi, joka edistää ehdotusten ja ratkaisujen avulla parempaa lainsäädäntöä ja energia-alan kehittämistä ja nykyaikaistamista palvelevien parhaiden olosuhteiden kehittämistä, mukaan lukien työmarkkinasuhteet ja työolot. ACUE:n jäsenistö koostuu yli 22 500 energia-alan asiantuntijasta, joiden toiminta palvelee kaikkien Romanian kotitalouksien ja yritysten arkea.*”⁹

AECCSC:n Facebook-sivulla jaettiin 31. toukokuuta 2023 ACUE:n julkaisema artikkeli, ja julkaisun teksti kuului seuraavasti: ”*AECCSC ja ACUE toteuttavat kumppaneina hankkeen, jolla pyritään tiedottamaan laajalle yleisölle parhaista ratkaisuista, joilla varmistetaan energian käyttömukavuus samalla kun vähennetään resurssien kulutusta.*”¹⁰

Suunnitelmaa, jota kyseiset järjestöt toteuttavat yhdessä, kuvataan seuraavasti: ”*Hankesuunnitelma käsittää kymmenen tapahtumaa, jotka on suunnattu kotitalouskuluttajille, julkisille laitoksille ja uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian, jonka voi integroida tehokkaasti jakeluverkkoihin, tuotannosta kiinnostuneille. Tapahtumia tuetaan tiedotuskampanjoilla, joissa keskitytään ehkäisemään energian tuhlaamista ja tarjotaan käteviä ratkaisuja kulutuksen vähentämiseksi heikentämättä energian käyttömukavuutta.*”¹¹

⁹ [Tietoa meistä – Acue.](#)

¹⁰ Ks. <https://www.facebook.com/AECCSC/> ja https://www.acue.ro/acue-lanseaza-proiectul-eficienta-energetica-pentru-case-cladiri-si-retele-inteligente-cu-finantare-de-la-innovation-norway/?fbclid=IwAR1KmpJfgm0zMysz5iMGnQk9gnL_HPiR8JZGFTin8Sq80bcut-yl49TOdDg_aem_AfaF12r0XNpTpCzp47PPfqXDQdGyDZaf3d47DVFg6JPmNwmQDUUpGnd3Hyg97VqS_V1M sekä myös liite B.1.

¹¹ [ACUE lansează proiectul Eficiență energetică pentru case, clădiri și rețele inteligente, cu finanțare de la Innovation Norway - Acue.](#)

Artikkelissa todetaan myös, että ”*ACUE on sähkö-, öljy-, kaas- ja energianlouhinta-alan työnantajajärjestö, joka edustaa sähkön ja maakaasun tuotannon, jakelun, toimituksen ja näihin toimintoihin liittyvien palvelujen alalla toimivien merkittävien yritysten etuja. ACUE edustaa 23:a energia-alan yritystä, joilla on yhteensä 22 500 työntekijää ja joiden vuotuinen liikevaihto on yli 5,5 miljardia euroa. ACUE:n jäsenten vuosina 2018–2022 tekemien investointien kokonaisarvo oli yli 13,5 miljardia leitä.*”

AECCSC mainitaan artikkelissa seuraavasti: ”*Asociația pentru Energie Curată și Combaterea Schimbărilor Climatice on järjestö, jonka tavoitteena on edistää älykästä alueellista siirtymistä kestävään ja ympäristöystävälliseen talouteen. Kumppanuus auttaa edistämään uusia teknologioita ja innovatiivisia ratkaisuja, joilla varmistetaan kestävä siirtyminen ilmastoneutraaliin talouteen ja lisätään yleistä tietoisuutta.*”

Suurin osa ACUE:n verkkosivustolla luetelluista jäsenistä¹² on romanialaisia energia-alan yrityksiä, jotka ovat erikoistuneet yksinomaan kaasuun ja sähköön (koko luettelo: E.ON ENERGIE ROMÂNIA SA, ENEL ENERGIE MUNTENIA SA, CEZ ROMANIA SA, E.ON ROUMANIE SRL, CEZ VANZARE SA, ENGIE ROMANIA SA, ENEL ROUMANIE SRL, GAZ EST SA VASLUI, ENEL ENERGIE SA, ELECTRICA FURNIZARE SA).

Toiseksi AECCSC ei täytä 11 artiklan 1 kohdan c alakohdan edellytystä, jonka mukaan järjestön on oltava ollut olemassa yli kaksi vuotta ja sen on pyrittävä aktiivisesti b alakohdassa tarkoitettuun tavoitteeseen. Pyynnössä ja sen liitteissä AECCSC korostaa, että sille myönnettiin oikeushenkilöllisyys ja että se rekisteröitiin 26. helmikuuta 2021 (pyynnön 14 kohta). Neuvosto on jo aiemmin tuonut esiin sen, että määräaika sisäisen uudelleentarkastelun pyytämiseksi oli 3. helmikuuta 2023. Jos AECCSC olisi toiminut määräajassa, se ei olisi pystynyt osoittamaan Århus-asetuksen 11 artiklan 1 kohdan c alakohdassa säädetyn edellytyksen täyttymistä, koska järjestö ei olisi ollut olemassa yli kahta vuotta kyseiseen ajankohtaan mennessä.

¹² [ACUE FSC – Acue.](#)

Lisäksi neuvosto toteaa, että AECCSC:n toimittamien tietojen perusteella ei ole mahdollista arvioida, milloin järjestö on itse asiassa aloittanut toimintansa.

Kolmanneksi AECCSC ei täytä 11 artiklan 1 kohdan d alakohdan vaatimusta, että ”sisäistä uudelleentarkastelua koskevan pyynnön aihe kuuluu sen tavoitteen ja toimialan piiriin”. Kuten edellä todettiin, AECCSC:n tavoite ja toiminta liittyvät innovatiivisten energiaratkaisujen edistämiseen, mikä kertoo sen toiminnan olevan luonteeltaan taloudellista ja kaupallista. Näin ollen on selvää, että pyynnön aihe ei kuulu järjestön tavoitteiden ja toimialan piiriin.

Näin ollen neuvosto katsoo AECCSC:n toimittamien asiakirjojen perusteella ja Århus-asetuksen mukaisesti, että AECCSC ei ole osoittanut, että sen ensisijainen ilmoitettu tavoite on edistää ympäristönsuojelua ympäristölainsäädännön puitteissa, että se on ollut olemassa yli kaksi vuotta ja pyrkii aktiivisesti tähän tavoitteeseen ja että aihe, jonka osalta sisäistä uudelleentarkastelua koskeva pyyntö esitettiin, kuuluu järjestön tavoitteiden ja toimialan piiriin.

3. Päätelmä

Neuvostoa katsoo näin ollen, että

- i) neuvoston päätöksen hyväksymättä jättäminen ei ole Århus-asetuksessa tarkoitettu hallintotoimi tai hallinnollinen laiminlyönti;
- ii) pyyntö esitettiin Århus-asetuksen 10 artiklassa säädetyn määräajan umpeuduttua;
- iii) AECCSC ei täytä Århus-asetuksen 11 artiklan 1 kohdan b, c ja d alakohdassa säädettyjä vaatimuksia.

Neuvosto katsoo, että pyyntöä ei voida ottaa tutkittavaksi.

LUETTELO LIITTEISTÄ

LIITE	KUVAUS	VIITE
B.1	Kuvakaappaus AECCSC:n Facebook-sivulla olevasta julkaisusta, jossa on linkki ACUE:n julkaisemaan artikkeliin ja seuraava teksti: ”<i>AECCSC ja ACUE toteuttavat kumppaneina hankkeen, jolla pyritään tiedottamaan laajalle yleisölle parhaista ratkaisuksista, joilla varmistetaan energian käyttömukavuus samalla kun vähennetään resurssien kulutusta.</i>” Asociația pentru Energie Curată și Combaterea Schimbărilor Climatice Facebook https://www.acue.ro/acue-lanseaza-proiectul-eficienta-energetica-pentru-case-cladiri-si-retele-inteligente-cu-finantare-de-la-innovation-norway/?fbclid=IwAR1KmPjfgm0zMysz5iMGnQk9gnL_HPiR8JZGFtin8Sq80bcut-yl49TOdDg_aem_AfaF12r0XNpTpCzp47PPfqXDQdGyDZaf3d47DVFg6JPmNwmQDUUpGnd3Hyg97VqS_V1M	s. 11, alaviite 10